Седмична колумна високог представника за БиХ Кристијана Шварц-Шилинга: “Пут напријед”

Чини се да свако има мишљење о мудрости одлуке о затварању Канцеларије високог представника наредне године, и свака особа са којом разговарам у овој земљи различито тумачи мој став о том питању. Када узмемо у обзир централну улогу коју је ОХР до данас имао у имплементацији мира у Босни и Херцеговини, такво стање ствари је сасвим разумљиво. Међутим, очигледно је да би нека додатна појашњења допринијела овој дискусији о међународном присуству у Босни и Херцеговини.

Одлука о затварању ОХР-а, коју су донијели политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира на састанку одржаном у јуну ове године мотивисана је временом, а не догађајима. Због тога не постоји аутоматска веза између спровођења одређених реформи и постојања ОХР-а. Сходно томе, ОХР је већ започео са припремама за затварање канцеларије 30. јуна 2007. године, и те припреме су у току. У исто вријеме и паралелно с тим процесом, Европска унија активно ради на планирању и формирању Канцеларије специјалног представника Европске уније са ојачаним капацитетима, која би требало да буде потпуно оперативна до времена затварања ОХР-а.

Одлука о затварању ОХР-а ће бити поново размотрена и потврђена на састанку политичких директора Управног одбора Савјета за имплементацију мира у фебруару 2007. године, “узимајући у обзир цјелокупну ситуацију у Босни и Херцеговини и региону.” Јасно је, дакле, да не могу предвидјети ту одлуку. Међутим, оно што могу и хоћу да учиним јесте да јасно ставим на знање која су то питања и области која ће утицати на дискусију и

коначну одлуку у фебруару. Управо то сам учинио приликом посјете Бањалуци прошле седмице.

У разговорима које сам имао током те посјете, нагласио сам да су остварени незнатни или никакви помаци у кључним областима као што је реформа полиције, те сам указао на очигледно: ако у фебруару Управни одбор Савјета за имплементацију мира буде суочен са ситуацијом да су кључне реформе блокиране и да, због тога, Споразум о стабилизацији и придруживању не може бити потписан са Европском комисијом, то би могло утицати на њихову коначну одлуку о томе да ли ће и када ОХР бити затворен.

Одгађање затварања ОХР-а није у интересу Босне и Херцеговине. Разлог томе лежи у чињеници да је ова земља дошла најдаље што је могла под међународним туторством. Пролонгирање присуства ОХР-а би само успорило напредак Босне и Херцеговине ка европским интеграцијама. Заиста, још прије двије године Европска унија је јасно ставила на знање да ће се закони неопходни за потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању сматрати прихватљивим само ако их самостално усвоје органи власти Босне и Херцеговине.

Да би кренула напријед, Босна и Херцеговина мора узети своју судбину у властите руке; босанскохерцеговачки политичари морају преузети одговорност за будућност своје земље; а грађани БиХ морају преузети одговорност за мир. Како би осигурали да Босна и Херцеговина успије у томе, земља ће примати помоћ која јој је и даље потребна у облику снажног ангажмана Европске уније. Ја тренутно радим на успостављању Канцеларије специјалног представника ЕУ која ће предводити тај нови ангажман.

Будућа Канцеларија специјалног представника ЕУ ће имати мандат и ресурсе који су јој потребни да буде успјешна у раду, да и даље подржава све значајне реформе које су тренутно у току, укључујући реформу полиције, те да на крају помогне Босни и Херцеговини да се припреми за чланство у Европској унији.

Предност и снага будућег присуства ЕУ у Босни и Херцеговини лежи у чињеници да ће спојити све институције које на најбољи начин могу помоћи овој земљи да крене напријед, а то су Европска комисија, ЕУФОР, Полицијска мисија ЕУ и моја Канцеларија специјалног представника ЕУ. Они ће бити у могућности да примијене сву моћ преображаја коју је Европска унија развила током протекле деценије, отварајући могућност чланства у ЕУ земљама централне и источне Европе.

План реформе који је толико значајан за будућност ове земље неће нестати са затварањем ОХР-а. Штавише, он ће се интезивирати како се Босна и Херцеговина буде приближавала Европској унији. Они који данас блокирају реформе могу успјети у својим непосредним циљевима, али цијена ће бити превисока. Они би одгодили дан када ће ова земља стећи право на чланство у Европској унији. Можда ће, такође, осигурати да ОХР мора остати на сцени. Међутим, не би успјели промијенити или прикрити чињеницу да једини загарантовани пут Босне и Херцеговине ка сигурном миру и просперитетном животу њених грађана води кроз Брисел.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.